Tranås/Ydre Släktforskarförening

Medlemsblad hösten 2014

Kom och lyss-na på Kalle Bäck
Sidan 3

”Det gamla Säby” med Ove Rubensson
Sidan 3

Musik i krigets skugga
Sidan 4

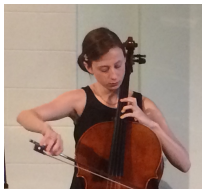

Utflykt till Hullaryd
Sidan 5

Berättelsen om Bränne-Frigge
Sidan 6

En ordförandes tankar

Visst är den ljusa sommartiden i Sverige helt underbart härlig. Tänk att få vakna och se solen lysa på den blå himlen utanför sovrumsfönstret. Att få äta sin frukost utanför köksdörren och se sädesärlan vippa förbi och retas med katten. Att få ta en trädgårdsrunda och känna doften av rosor och liljor och upptäcka nyutslagna blommor.

Att sen dricka förmiddagskaffe under äppelträdet tillsammans med grannarna och lösa både större och mindre världsproblem och konstatera att ”det var mycket bättre förr” är energigivande. För det är ju mycket sånt man pratar om när man kommit upp i rätt ålder och kan jämföra med dåtiden. Tänk när man kunde köpa sin tågbiljett på järnvägsstationen och få ett mänskligt svar om tåget kom i rätt tid, säger vi. Och det gjorde tåget, det kom och gick som det skulle och man kunde kliva av och på lite varstans. Visst var det enklare?
Man kunde ta bussen till Kisa kl 10.00 och handla vad man behövde och sen åka hem igen vid 14-tiden. Eller när Konsumbussen kom och stannade utanför dörren och mamma kunde veckohandla där. Hon behövde inte stå i långa köer och vänta när folk ska knappa in sina kontonummer och det hakar upp sig i maskineriet. Och vi ungar var jätteglada när vi fick fram var sin 5-öres kola i botten på mammas matväska. Visst var det enklare!
Inte behövde vi leva efter trender och olika forskningsrapporter som talade om hur vi förkortar livet genom att äta och leva fel. Visst var livet enklare då! Fast det är klart vi hade ju ingen TV så vi fick veta alla oroshärdar i värden och inte heller vilket vin vi skulle ha till den grillade köttbiten. Men inte mådde vi dåligt av det. Vi fick leva som vi kunde och vara glada över de små tingen.
Det är så vi försöker leva våra veckor på landet i vår lilla stuga och njuta av stunden. Och hör och häpna, mitt i detta fantastiska sitter jag och längtar till höstens kurser och annat trevligt i vår förening. Längtan är en skön känsla mitt i sommarvärmen.

Höstens programpunkter finns någon sida fram i bladet så jag behöver inte berätta om det här. Men jag måste få säga, **missa inte** torsdagen den 11 september som är vår första träff i höst. Då kommer **KALLE BÄCK** och berättar under rubriken ”Byn gården och människorna”. Sen går Kalle i pension och vill ha tomt i almanackan, så det kanske är sista chansen att höra honom (på länge). Fortsatta aktiviteter kommer också att bli väldigt bra så notera nu ordentligt.
Välkomna !

Gerd Brisfjord Karlsson
ordförande

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen och hoppas att ni ska trivas hos oss!

Sven Gustavsson, Tranås

Mats Jismyr, Tranås
Irene Jonsson, Kumla
Sandra Motin, Vallentuna
Chalmar Nyman, Tranås
Annika Reimer, Hjärup

Program hösten-vintern 2014

Föredrag med Kalle Bäck
Torsdagen den 11 september kl.18.30

Kalle Bäck, välkänd historiker och författare från Trehörna berättar om ”Byn, gården och människan”. Entré: 50:-.
Plats: Församlingshemmet i Tranås

Behållningen av kvällens entréavgifter,
samt Svenska kyrkans hyresintäkt,
går oavkortat till Radiohjälpens insamling
för ”Världens Barn”.

Världens Barn
Radiohjälpen 90 1950-6

Ove Rubensson berättar
Torsdagen den 16 oktober kl. 18.30

Hembygdskännaren Ove Rubensson från Tranås berättar om ”Det gamla Säby”. Kaffeservering.
Plats: Föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås

Arkivens dag
Lördagen den 8 november kl. 11.00 - 14.00

Öppet hus i föreningens lokaler och arkiv. Kaffeservering.
Plats: Föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås

Julkaffe
Torsdagen den 4 december kl 18.30

I år bjuder föreningen in till Julkaffe istället för julgröt. Lotterier.
Julsånger med Mattias Enell.
Plats: Föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås

Öppet hus
Lördagen den 4 februari 2015 kl. 11.00 - 14.00

Öppet hus och kaffeservering. Håll utkik på vår hemsida för ytterligare information.
Plats: Föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås

Folksam
Lars Karlsson
Tel. 0140-153 05, 076-125 30 39

Studieförbundet Vuxenskolan
Tranås 0140-163 04

Musik i krigets skugga

Tidigt i våras fick föreningen en förfrågan om att vara medarbetare till Karocell Produktion kammarkonsert i Tranås. Vi nappade på erbjudandet och det har varit ett mycket intressant och trevligt samarbete.

Karolina Schönbeck och Katarzyna Kraszewska bjöd på mycket vacker musik under konserten.

Rubriken hänsyftar naturligtvis på att det är 100 år sen första världskrigets utbrott och musiken denna kväll skulle bestå av verk av kompositörer som skrev sin musik under krigsåren. Vad föreningen skulle göra var att plocka fram någon som kunde berätta vad som hände i Tranås åren 1914 – 1918. Valet föll på kommunfullmäktiges ordförande Per Ulfsbo. Artister för kvällen var Karolina Schönbeck cello och Katarzyna Kraszewska piano. Karolina Schönbeck är född i Polen och har studerat vid det berömda Frédéric-Chopin-Universitetet i Warszawa men är numera bosatt i Solna. Hon är konserterande cellist och vid sidan därav undervisar hon privat i cellospel. Katarzyna Kraszewska bor i Warszawa och har doktorerat vid G & K Bacewicz Academy of Music i Lods. Hon turnerar bland annat i Tyskland, Nederländerna och Frankrike och är en erkänd och uppskattad Chopin-tolkare. Platsen var Löfstadkyrkan och musiken som framfördes var av tonsättarna Sir Arnold Bax, Jean Sibelius, Claude Debussy med flera.

Per Ulfsbo berättade om Tranås 1914 - 18.

Med dessa meriter kan vem som helst förstå att det blev en helt fantastisk konsertkväll. Så skickliga musiker lär dröja innan vi har glädjen att höra här i Tranås igen. I en kort paus berättade Per Ulfsbo hur livet var i Tranås under krigsåren. En intressant berättelse med en duktig berättare.
Vi som var där fick verkligen en fantastisk musikupplevelse. I ca 90 minuter kunde vi njuta av dessa båda skickliga tjejer. Det tråkiga var bara att lokalen gapade nästan tom. Endast 8 personer hade tagit sig ut denna vackra sommarkväll.

Gerd Brisfjord Karlsson

2014 års Släktforskardagar, den 29-31 augusti, blir i år i Karlstad och årets tema är Emigration – dåtid, nutid, framtid. Invigningstalare är Värmlands landshövding Kenneth Johansson. En i raden av föreläsare är, den alltid lika populära Christopher O`Reigan. Ett 90-tal utställare är på plats för att ta emot släktforskare från när och fjärran.
Vid riksstämman kommer Släktforskarförbundets nuvarande ordförande Barbro Stålheim att avgå efter sex år på posten. Föreslagen som ny ordförande är Erland Ringborg. Han är för närvarande ordförande i Genealogiska föreningen och hängiven släktforskare. Ringborg är 72 år och har tidigare varit generaldirektör för Skolöverstyrelsen.
Nyköping kommer att vara värd för 2015 års Släktforskardagar.

Utflykt till Hullaryd med historisk vandring

Den 17 Maj samlades ett 30-tal medlemmar i föreningen vid Thelegården i Hullaryd för att delta i en historisk vandring. Ingrid Persson visade oss det gamla tingshuset, som numera är privatbostad och vi fick även se häradshäktet som hörde till tingshuset. Sedan blev det en kortare bilfärd ut till den gamla avrättningsplatsen och därefter tillbaka till Thelegården för fika.

Det gamla häradshäktet i Hullaryd med sitt lilla gallerförsedda fönster.

Häradshäktet består av ett mörkt litet rum, den enda ljuskällan är ett mycket litet gallerförsett fönster högt upp mot taket, utan möjlighet att se ut. Inga möbler – ett kallt, mörkt och dystert rum.

Fångvaktarbostaden var i samma fastighet som häradshäktet. Murstocken bildade vägg mellan bostaden och köket. Värmen från murstocken då fångvaktaren eldade i sin spis gav också värme till häktet.

När tingshuset i Hullaryd lades ner 1909 flyttades verksamheten till Tranås nya tingshus. Hullaryd hembygdsförening har sökt efter möbler från denna tid i Tranås tingshus men tyvärr inget hittat.

Ingrid Persson visade deltagarna galgbacken som användes under flera århundraden.

Galgbacken som i gångna tider säkert spred skräck vida omkring, ligger nu vackert belägen i en tallskog. Promenadvägar passerar den lilla kullen som på sin topp har en skylt uppsatt med texten ”Tingsplats och galgbacke från omkring 1450 – 1680”.

Anders Johansson och Iréne Nordell

Bränne-Frigge en trollgubbe i Norra Vi

Jag har växt upp nära min farmor och farfar och som granne till Bränne-Frigge. Ja han var förstås död sen

Stenen som spred skräck långt efter Bränne-Frigges död.

länge, men i folkmun levde han kvar och speciellt hos min farmor som fortfarande var skrämd av honom."Gå inte upp till Bränne-Friggestenen barn, det är otäckt där" sa farmor varje gång vi begav oss ut på landsvägen. Vad som var otäckt fick vi aldrig riktigt veta, bara att han var en trollgubbe.

Bränne-Frigge eller Anders Fredrik Nilsson som var hans riktiga namn, var född i Norra Vi 1820. Han var gift med Stina Carlsdotter och de hade tillsammans 11 barn. Anders Fredrik var brännmästare vid Österfors smedja i Österbymo och även där ansågs han utföra trollkonster. Den som smygtittade på hans brännerikonst kunde se att han hade ett ben från en människohand som han rörde sättningen med. Jag minns att farmor sa att han hade en avhuggen hand i en skinnpåse som han använde till olika trollkonster.
Familjen förde ett kringflackande liv i Norra Vi under hela sin levnad, förutom 2 år i St. Malm vid Nyköping, där två av barnen är födda. Anders Fredrik tituleras där som rättare men avviker därifrån till okänd ort, vilket var Norra Vi.
Familjen blev bortkörda från den ena backstugan efter den andra. De blev allt fattigare med tiden och levde tidvis på socknen. Detta föranledde sockenstämman att försöka hitta en lösning, någon som ville upplåta en bit mark där socknen kunde bygga en backstuga till familjen. Till slut lyckades man och en stuga byggdes på Njärvehults ägor nära Visskvarn och den fick namnet Stensberg. Ingen mer än Bränne-Frigges familj har varit bosatt där. Efter hans död revs stugan.
Bränne-Frigge super och slåss och skrämmer folk i sin närhet. Han har aldrig gått i skolan men har en psykologisk insikt. Han spelar på människors vidskepelse och lyckas få dom att tro på de mest märkliga gärningar som han utför.
Jag har naturligtvis varit nyfiken på Bränne-Frigges liv och leverne och vid ett av mina besök på Landsarkivet i Vadstena, kunde jag läsa i domböcker vad Bränne-Frigge egentligen hade sysslat med. Där framkom att han var fosterfördrivare, han hjälpte kvinnor i olycka att återfå "reningen" som han sa. Den rättegång som jag läste och fördjupade mig i handlade om pigan Malin Nilsdotter som i september 1870 framfött ett ofullgånget foster. Malin medger att hon kontaktat Bränne-Frigge och bett honom om botemedel så hon kunde få tillbaka sin "månadsrening". En kväll i augusti i skymningen kommer han så till Malin med en flaska med vätska i. På frågan vad innehållet är svarar Bränne-Frigge att hans hustru har kokat ihop lite rötter och att hon skall dricka detta och då återkommer hennes månadsrening inom 4 dagar. Så blev det inte, det kom att dröja till september innan Malin fick missfall. Efter att Malin har fött fram fostret tänker hon själv gå till kyrkogården och gräva ner det men hennes husmor hittar det insvept i en kjol på vinden och Malin måste erkänna.

Vid första rättegången var Malin inte närvarande hon hade rymt till Amerika ryktades det. I själva verket gömmer hon sig hos sin bror i Motala men hon blir snart avslöjad. Bränne-Frigge är häktad och får kvarstanna där. Han nekar hela tiden att ha haft något med Malin att göra. Många vittnen är inkallade och alla stödjer Malin i det hon berättat. Ett vittne har fått lukta på en flaska som Bränne-Frigge hållit fram och vittnet är säker på att det var Sävenboms droppar. Dessa droppar går att köpa på apoteket i Kisa och är kända som den tidens (osäkra) abortmedel.
Ett annat vittne, Inga Lena Jönsdotter berättar hur Bränne-Frigge kommit till henne och påstått att hon är med barn och att han ska hjälpa henne att fördriva det. Inga Lena förnekar att hon är havande och "förresten kan inte du göra något åt det" säger hon. Då vaknar Bränne -Frigges berättarlusta och han namnger den ena kvinnan efter den andra som han hjälpt. 1869 kom Carl i Kofrabo och bad honom hjälpa hustrun. "Då gick jag därner och vi var på kammaren en hel natt, och om morgonen när jag gick dän, fick hon ungen"

säger Bränne-Frigge. Han berättar också om sin kammare som han har i Kisa där han tar emot hjälpbehövande kvinnor. ”Där har jag mitt mötesställe och där har jag mött många och hjälpt dem att draga ungarna ur dem”. Inga Lena bedyrar att Bränne-Frigge ej varit berusad vid dessa tillfällen när han öppnat sig och hon avlägger sin vittnesed.
Alltså är inte Malin den första som fått hjälp av trollkarlen. Många är de stackars olyckliga kvinnor som druckit av Bränne-Frigges droppar och blivit av med sina foster. Han har också en specialbehandling som han gärna bjuder på mot betalning i brännvin. ”Då ligger jag hos dom och smörjer magen runt naveln och ger dom dropparna och då kommer ungarna två timmar efter” berättar han.

Carl Johan Rosengren fick sitta av ett långt fängelsestraff efter mordet på Bränne-Frigge .

Det kommer att bli en andra rättegång och även en tredje. Efter långa och många vittnesförhör den 21 januari 1871 faller så domen. Det går inte att bevisa att dropparna var avgörande för missfallet men eftersom Malin hade åsyftat fosterfördrivning och eftersom Bränne-Frigge till sist erkänner att han givit Malin dropparna döms båda för försök till fosterfördrivning. Som straff får båda fyra månaders fängelse. Bränne-Frigge skall dessutom vara 5 år ”förlustig medeborgerligt förtroende” och de skall också betala skadestånd till samtliga inkallade vittnen. Efter att ha läst domboken och insett vilka trollkonster Bränne-Frigge höll på med, förstår jag varför farmor aldrig ville förklara. Man pratade inte med barn om sådant på 1940-50-talet.

Efter avtjänat straff i slutet av 1870-talet är Bränne-Frigge änkling. Han börjar då umgås med Carl Johan Rosengren från Axfallsboda. Dock har de ett gemensamt intresse som kommer att vara förödande för Bränne-Frigge. Båda uppvaktar den 25-åriga Matilda i Loberget och Bränne-Frigge vill till och med gifta sig med henne. Modern Johanna motsätter sig detta på det bestämdaste. Rosengren får veta detta och blir upprörd. En dag när Rosengren kommer till Loberget hittar han Bränne-Frigge sittande där. Rosengren låtsas då vilja visa honom en sak och de går ut tillsammans. Rosengren har sin hagelbössa med sig och i en skogsdunge skjuter han sin rival. Han dör dock inte av skottet så Rosengren slår ihjäl Bränne-Frigge med bösskolven som går sönder och en träflisa lossnar. Den flisan blir Rosengrens fall när polisen senare hittar den. Rosengren döms till livstids fängelse för mord. Han skulle egentligen dömts till döden men rätten lyssnar på kammarjunkare Rääf i Bulsjö som tycker att han borde gått straffri. Han tycker att Rosengren har fredat hela orten från ett odjur i människohamn. Rosengren sitter av sitt straff på Långholmens Centralfängelse och han friges den 10 november 1904, alltså efter 25 år.

I dödbok och husförförslängd skriver prästen om Bränne-Frigge ”Funnen liggande död å St. Lodhults ägor den 3/7 1879. Död av skottsår. Mördad av illasinnad person.” Vid begravningen får inte kistan tas in genom kyrkporten utan bärs istället över kyrkomuren. Prästen säger vid begravningen ”En dålig levnad och en förskräcklig död”.

Hur gick det då för Bränne-Frigges barnaskara. En flicka dog i kikhosta 13 år gammal. Fyra gav sig iväg till Amerika. En dotter åkte samma år som Bränne-Frigge dömdes, en son rymde 1889 till Amerika. De övriga två syskonen reste 1881 och 1887. De som blev kvar i Sverige då? Ja Kristina Charlotta gifte sig och flyttade till Tranås. Petter Magnus hade det jobbigt i äktenskapet med Klara och fick 1901” enskild varning för oenighet i äktenskapet” av kyrkorådet. Klara Josefina blev aldrig gift men fick 4 oäkta barn varav tvillingar som dog bara två dagar gamla. Johanna Sofia arbetade som hushållerska och minstingen Wilhelm blev statdräng.

Den stora stenen som farmor skrämde oss barn för finns fortfarande kvar vid vägen. I skogen bakom den, ska backstugan ha legat. Innan skogen togs ner var det lätt att hitta platsen men nu får stenen utgöra minnet av det hemska som hänt. Vi tog en morgonpromenad dit min man och jag. Det var i maj månad, solen värmde gott och göken gol för oss. Då var det svårt att framkalla den obehagskänsla jag hade där som liten flicka.

Gerd Brisfjord Karlsson

En släktforskares berättelse

Mitt namn är Göran Wernström. Jag är sjuttioett år gammal och göteborgare av födsel och ohejdad vana. Det här är min redogörelse för hur jag kom att ansöka om medlemskap i Tranås/Ydre släktforskarförening.

Upprinnelsen är frågan om varifrån vi har fått vårt släktnamn, Wernström. När jag en gång frågade min far (också göteborgare) om detta visste han inte mycket. Han berättade att det kom från hans farfarsfar. Men han visste ingenting om honom eftersom hans farfar hade vuxit upp med sin ensamstående mor i Frykenområdet i Värmland. Hon var undvikande och förtegen om vem denne far till hennes son egentligen var. Kort och avfärdande lär hon ha svarat: ”han var en officer ifrån Motala”. Denne ”Wernström” ,dvs min farfars farfar, var alltså okänd för alla. Ingen visste något om honom.

För några år sedan fann jag via internet en uppgift i amerikanska mormonkyrkans släktarkiv om en

Stora Åby kyrka i sydvästra Östergötland.

”Anders August Wernström född 1833-06-05 i Stora Åby församling i Östergötlands län”. Jag vet inte vem uppgiftslämnaren är men förmodar att det är en av mina amerikanska Wernströmssläktingar. I denna källa stod också att hans fru hette Cajsa Olsson. Cajsa är namnet på min farfars farmor så sannolikheten att jag hittat rätt Wernström var stor. Var kan uppgiftslämnaren ha hittat dessa data? Förmodligen via kyrkböcker i Karlstad.

Via internet letade jag i kyrkböckerna i Karlstad kring tiden för min farfars farfars födelse. Där hittade jag födelseinskrivningen av min farfarsfar Oskar Wernström, född 17 sept. 1855. Som fader stod Anders August Wernström född 1833-06-05 i Stora Åby församling. Moder var Cajsa Olsson. Så långt har vi alltså lyckats spåra Anders August Wernström.

Nu börjar svårigheterna!

Jag ville veta mer om denne min farfars farfar. Vilka hans föräldrar var osv. Jag letade i kyrkböckerna från Stora Åby församling men hittade ingen med namnet Anders August Wernström född 1833-06-05 där. Däremot hittade jag en Anders August Andersson där men som var född 1833-04-08. Kan det vara han? Kan något datumfel insmugit sig i kyrkböckerna? Jag ringde Landsarkivet i Vadstena och diskuterade saken. Damen i andra änden av luren där trodde inte att det rörde sig om en förväxling. Hon erbjöd sig att göra en sökning på Anders August Wernström på riksnivå. Hon hittade en ”Anders August Wärnström” född 1833-06-05 skriven i Sundsvall 1851. Där stod också att han var född i Åbo i Finland. Kan detta vara ytterligare ett fel i böckerna? Man har förväxlat ”Åby” med ”Åbo”? Födelsedatum stämmer ju. Jag tar kontakt med folkbokföringen i Åbo. Nitlott. Där fanns ingen med det namnet.

Vad gör jag nu?

Jag försökte spåra honom bakåt i tiden från Sundsvall. Jag fann att han kom ditflyttandes från Stockholm. Men jag lyckades inte hitta honom i några stockholmslängder.

Jag blev frustrerad! Det här var jobbigt! Jag hittar honom inte!

Skam den som ger sig. Jag beslöt mig för att ta kontakt med Värmlandsarkiv. Damen jag kom i kontakt med där kunde inte hitta något i anslutning till Anders August Wernströms inflyttning till Karlstad. Endast att han kommit inflyttandes från Stockholm.

Nu blev jag riktigt besviken. Loppet tycktes kört.

Av någon för mig obegriplig anledning sökte jag i inflyttningsregistret något år tidigare än där han stod registrerad. Och ojdå! Där stod han OCKSÅ registrerad. Nu som inflyttad till Arvika. Jag ringde åter upp Lena Halvarsson på Värmlandsarkiv och meddelade mitt fynd. Hon lät lite tveksam men lovade att undersöka saken. Cirka tjugo minuter senare ringde hon tillbaka och strålade av glädje. Hon hade hittat Anders August Wernströms flyttbetyg med namn på hans föräldrar osv. Miljoner tack Lena!

BINGO! HEUREKA!

Vilka var då föräldrarna?

Vi får gå tillbaka till kyrkböckerna i Stora Åby och åter titta på den Anders August som står som född 1833-04-08 där och som jag undrade om det kunde röra sig om något datumfel vilket damen på Landsarkivet i Vadstena inte trodde. Denne Anders Augusts föräldrar hette: ANDERS DANIELSSON respektive MAJA SVENSDOTTER.

Detta hette också föräldrarna till skomakargesällen Anders August Andersson Wärnström på hans flyttbetyg återfunnet på Värmlandsarkiv.

ningen från Vadstena 1853. Hans son föddes 1855 då Anders August måste ha varit 21 eller 22 år gammal. Här finns en del oklarheter. I kyrkböckerna i fortsättningen står Anders August omväxlande som ”ej ledig” och ibland istället med ett frågetecken inskrivet. Under alla omständigheter försvann han ur bilden.

Cajsa, min farfars farmor, hade fel när hon påstod att ”Wernström var en officer från Motala”. Han var en skomakargesäll från Vadstena. Men hon låg nära i geografin. Motala ligger ett stenkast ifrån Vadstena.

Naturligtvis är jag intresserad av att förstå min farfars farfars öde. Han tycks inte ha fortsatt på skomakarbanan. Han levde i en tid då svenska folket hade det svårt och många utvandrade. Han tog sig till Sundsvall. Kanske för att hitta jobb under sågverksboomen där vid den tiden.

Jag vet inte hur han dog. Han finns inte med i något dödsregister. Han ”försvann”. Så här skriver Anna Forslund, Landsarkivet i Härnösand:

Personuppgifter

Anders August Wärnström, född 1833-06-05 i Stora Åby Församling, Östergötlands län, överfördes 1908-07-27 till boken över obefintliga i Sundsvalls församling, Västernorrlands län. Det finns ingen anteckning om när Anders August är avliden, utan han avförs när han är över 100 år. Anders August Wärnström återfinns inte heller på CD-skivan ”Sveriges dödsbok 1901-2009” utgiven av Sveriges släktforskarförbund (har sökt på olika stavningsalternativ). Vad gäller domen för första resans stöld bör den ha ägt rum någonstans kring 1865-1866 och avkunnats i Sundsvalls rådhusrätt.

Med vänlig hälsning Anna Forslund

ETT DATUMFEL HAR ALLTSÅ INSMUGIT SIG. Förmodligen har den präst som utfärdat flyttbetyget i Vadstena misstagit sig på födelsedatum. Sedan har detta fel följt med registreringen av Anders August genom livet.

Så långt är allt gott och väl. Men varför har jag då sökt mig till Tranås/Ydre släktforskarförening? Jo, det visar sig att Anders August Andersson Wärnströms föräldrar båda är födda i Adelövs socken. Anders August är alltså bördig från Adelövs socken på både fädernet och mödernet. Han är yngste sonen som nummer sju i syskonskaran. Fadern, f.d. skattemannen och fjärdingsmannen Anders Danielsson flyttade med sin familj från Adelövs socken till Stora Åby där Anders August föddes. Ganska omedelbart efter hans födsel flyttade familjen till Vadstena där Anders August förmodligen har vuxit upp.

Anders Augusts far: Anders Danielsson född 17/9 1792 i Mickelstorp. Fader: Daniel Andersson född 30/12 1758 i Mickelstorp. Dennes far i sin tur: Anders Svensson född ? i Mickelstorp.

Anders Augusts mor: Maja Svensdotter född 9/11 1794 i Mickelstorp. Fader: torparen Sven Nilsson i Mickelstorp. Moder: Maja Larsdotter ifrån Knutstorp.

Några slutkommentarer:

Jag har funnit ett helt nytt släktled som vi inte tidigare har känt till. Vi har våra släktrötter i Värmland, Västergötland och Göteborg. Nu har vi alltså återfunnit ett småländskt/östgötskt släktled.

Nu har jag också förstått varifrån jag har mitt släktnamn Wernström (i Anders Augusts flyttbetyg stod det ”Wärnström” medan i min farfars fars födelsekolumn fadern står som ”Anders August Wernström”). Anders August måste ha tagit detta namn ”Wärnström” när han gav sig ut i världen som skomakargesäll. Hans namn var ju annars Andersson.

Ett frågetecken är varför han lämnade fru och barn i Karlstad. Om han nu överhuvudtaget var gift med Cajsa. Han var yngre än Cajsa och enligt flyttbetyget hade han inte uppnått laglig ålder för giftermål vid utflytt-

Vem var Anders August? Vart tog han vägen? Han är dömd för första resans stöld men det är också allt i kriminell väg om honom. Kanske var han hungrig? Hans son och dennes ättlingar är alla och har varit laglydiga medborgare som klarat sig bra vill jag att han skall veta. I mitt hjärta lägger jag en krans på den grav han aldrig tycks ha fått i verkligheten. Vila i frid käre farfars farfar!

Om det är några medlemmar som kan Adelövs socken och inte minst historien kring Mickelstorp där vore jag tacksam om jag fick kontakt med dessa.

Till sist vill jag tacka för den beredvillighet och vänlighet som tjänstemännen på landsarkiven i Vadstena och Härnösand samt på Värmlandsarkiv visat mig. Utan dem hade jag aldrig nått hit.

Med vänlig hälsning

Göran Wernström, medlem i
Tranås/Ydre Släktforskarförening

Praktisk uppslagsbok för alla!

Tänk vad man kan hitta i sina skrymslen!
Den här lilla foldern är från 1944 och innehåller**" 560 valda och beprövade råd och recept".** Jag vill dela med mig av några, en del att skratta åt men också tänkvärda.

Vid håravfall ingnides hårbotten med grädde. Fortsättes med tills önskat resultat erhålles.
Ett effektivt **medel mot fräknar** är citronsaft, vilken ingnides varje kväll.
Mala potatis det går alldeles utmärkt att mala kokt kall potatis på mandelkvarn.
Är fisken färsk? Tryck med fingret på fisken, om inget märke uppstår är den färsk.
Mot **narig hud** är hönsflott (även av anka och gås)minst lika bra som köpta medel.
Man glömmer inte ugnen vid bakning om man fäster en lång och tunn pappersremsa i ugnsluckan. Den fladdrar och påminner.
När man skalar lök har man inget obehag om man håller över ångande gryta eller – enkelt nog - kommer ihåg att hålla munnen öppen. Ett par solglasögon utgöra också ett effektivt skydd.
Fiskben som fastnat i halsen lossnar om man sväljer ett rått ägg.
Klarskinn till kaffet går bra att använda skinnet från lutfisken. Klippes i bitar och lägges på pannan innan kaffet kokar upp.
Handskar blir rena och fina om de gnides med varmt potatismjöl.
Man behöver inte bränna sig på locket till kaffepannan eller kastrullen om man virkar en liten baskermössa av grovt pärlgarn och fäster över knoppen.
Redet under kycklinghönan snyltgästas ofta av ohyra, vilket oroar hönan. Ett tumstjock lager kolstybb i botten på redet hjälper.
Flugmedel. Om man målar möbler och väggar i skafferi och visthus med färger som tillsatts aseptin och kryddnejlikor sky flugorna. Man bör bestryka flera ställen i ladugården, stallar o. dyl. med lagerbärsolja. Man kan eljest placera ett fat eller skålar med olja vilket är att föredraga i ex.-vis kök. Flygfäna retirerar skyndsamt genom den gläntande dörren.

Gerd Brisfjord Karlsson

Höstens kurser

Sommaren är över och det är dags att sätta i gång kursverksamheten igen.
I höst har vi delat upp grundkurserna på två dagar. För den som vill gå kvällstid startar vi måndagen den 15 september och tiden är kl. 18.00 – 20.30. Passar det bättre med eftermiddag blir det torsdagen den 18 september mellan kl. 14.30 – 17.00. I skrivande stund finns det fortfarande några platser kvar. Vi som håller i kurserna är Gerd Brisfjord Karlsson och Iréne Nordell. Hör gärna av er till oss, våra telefonnummer och E-postadresser finns på sista sidan av bladet.

Stort tack till våra annonsörer
för ert stöd till föreningens verksamhet

interfejs
Datasupport & försäljning
Östra Bergsgatan 5C 0140-74 13 60 info@interfejs.se
57336 Tranås www.interfejs.se

MÄKLARSAMFUNDET
FASTIGHETSmäklarna I TRANÅS AB
Göran Lennartsson, Reg. Fastighetsmäklare
Storgatan 4 0140-120 70 Fax 0140-190 20 info@famnab.se
573 32 Tranås 070-520 70 55 www.famnab.se

Släktforskningens dag i Österbymo.

Släktforskningens dag i mars 2014 firades på biblioteket i Österbymo. Karin Johansson, känd för sina kunskaper om Ydrebygden och Ydremålet, mötte upp på Hultgrens museum. Hon berättade med inlevelse om fotografen A.C Hultgren (1869 – 1961) och visade besökarna runt bland utställningen av hans bilder. Mycket folk hade samlats för att se och beundra den kulturgärning som August Christian Hultgren lämnat efter sig. Med ca 2000 bilder har han dokumenterat folk och deras vardag i gamla tider.

Efter besöket på museet var det fritt fram att pröva på släktforskning. Flera medlemmar av Tranås Ydre Släktforskarförening fanns på plats, med datorer och annat material, i bibliotekets lokaler. Många tog tillfället i akt att söka sina anor och att få den första inblicken i hur fängslande släktforskning är. Som alltid blev vi alla väl mottagna av bibliotekets personal och vi kände oss nöjda och glada när dagen var slut.

Gerd Brisfjord Karlsson

Medlemsöppet tisdagar

Mellan kl. **17.00 – 20.00** (OBS ! Tiden) med början den **16 september**, är du välkommen att besöka vår lokal på Storgatan 50 (in på gården). Har du tidigare gått kurs men tycker att du behöver lite mer stöd för din fortsatta forskning, är vårt tisdagsöppet passande för dig. Eller du kanske behöver ha tillgång till befolkningsskivorna, Arkiv Digital, Begravda i Sverige m.m. Meningen med denna service är att göra vårt material i datorer, arkiv och samlingar tillgängligt för våra medlemmar. Det ska också vara en mötesplats där vi kan utbyta erfarenheter och tankar kring släktforskning. Sist men inte minst, en kopp kaffe och en pratstund runt bordet brukar vara ett uppskattat inslag.
Varje tisdag finns det värdar som tar hand om dig och hjälper till vid behov. Ansvariga för detta är Jörgen Jonsson och Elisabet Linderfalk men det kan också dyka upp flera kunniga ledare.
Känn dig riktigt Välkommen !

Olof Mattssons CD

Olof Mattssons CD ”Ydre Gårdar och torp ” är en ovärderlig hjälp i släktforskningen.
En del nya socknar har tillkommit på senaste skivan. Förutom samtliga socknar i Ydre samt Tidersrum och Kisa finns nu Västra Eneby, Kättilstad och Oppeby. Som tidigare också Ydre och Vifolka kompani.
Du kan köpa den hos vår förening för 130:-
Vi har också kvar några ex av Elisabeth Reuterswärds bok ”Fader okänd” Pris: 180:-

Föreningens styrelse

Ordförande
Gerd Brisfjord Karlsson
Tranåskvarnsgatan 14 A, 573 33 Tranås
Tel. 0140-161 59, 073-071 85 11
gerdbk@yahoo.se

Vice ordförande
Gunnar Malmberg
Storspovsgatan 7, 573 37 Tranås
Tel. 0140-177 34
gunnar.sa.malmberg@telia.com

Kassör
Ingegerd Fransson
Tingsvägen 1 B, 573 35 Tranås
Tel. 0140-155 12
ingegerd.fransson@telia.com

Sekreterare, webmaster
Anders Johansson
Storgatan 57 B, 573 32 Tranås
Tel. 070-627 93 41
webmaster@tranasydre.se

Ledamot
Elisabet Linderfalk
Höggatan 4 A, 573 33 Tranås
Tel. 070-656 71 83
e.linderfalk@hotmail.com

Ledamot
Iréne Nordell
N. Storgatan 86, 573 34 Tranås
Tel. 0140-140 57, 070-278 38 21
irene.nordell@live.se

Ledamot
Jörgen Jonsson
Tranåskvarnsgatan 6 C, 573 33 Tranås
Tel. 0140-163 45, 070-352 16 94
jorgen.jonsson@calypso.se

Lämna din e-post-adress till Anders Johansson om du inte redan gjort det, så får du aktuell information direkt.

Välkommen med bidrag!

Det är vår ambition att varje medlemsblad ska bjuda på något läsvärt. Har du något intressant att berätta - stort eller smått - så hör av dig till Gerd eller någon annan i styrelsen.

Kom ihåg

Att gå in på föreningens hemsida regelbundet för att få aktuell information om programpunkter och andra nyheter!

Medlemsavgift 100 kr/år
Familjemedlem 50 kr/år
Föreningens plusgirokonto: 442188-9

Tranås/Ydre Släktforskarförening

www.tranasydre.se